

GENEESKUNDIGE DAGEN VAN ANTWERPEN

13 - 15 september 2012

Farmacologie: *Dokter waarom slikken wij ?*

VOORZITTER-ONDERVOORZITTER:

Dr. Luc Hanegreefs
Prof. dr. Gert Verpooten

ORGANISATIE:

Koninklijke Artsenvereniging
van Antwerpen

GENEESKUNDIGE DAGEN VAN ANTWERPEN 2012

Voorzitter
Ondervoorzitter

Luc Hanegreefs
Gert Verpooten

KONINKLIJKE ARTSENVERENIGING VAN ANTWERPEN

Voorzitter Bart De Bruyker
Algemeen Secretaris Peter De Deyn

SECRETARIAAT GENEESHERENHUIS

Rita Van Hoof
Els Buys
Louizastraat 8 – 2000 Antwerpen
Tel. 03 233 37 00 – fax 03 233 67 07
e-mail: karva@skynet.be
www.KARVA.be

WETENSCHAPPELIJK SECRETARIAAT

Erik Snelders: e-mail: erik.snelders@uza.be

SECRETARIAAT TIJDENS DE CONGRESDAGEN

Aula Fernand Nédée – Universiteit Antwerpen
Universiteitsplein 1 – 2610 Wilrijk
Tel. 03 820 20 67

Het inrichtend comité betuigt zijn erkentelijkheid aan mevrouw de Gouverneur van de Provincie Antwerpen, de Rector van de Universiteit Antwerpen, de Burgemeester en het Bestuur van de Stad Antwerpen, de Orde van Geneesheren, de Decaan van de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Universiteit Antwerpen, de Voorzitters van alle Wetenschappelijke Verenigingen en alle Sponsors voor hun sympathie en bereidwillige medewerking.

VOORWOORD VOORZITTER KARVA

Welkom op deze 67ste sessie van Geneeskundige Dagen van Antwerpen.

Het bestuur van KARVA zorgt er voor dat iedereen zich kan vinden in het uitgebreide programma. Dit jaar is er opnieuw een duovoorzitterschap met een huisarts en een specialist aan het roer. Dit zorgt voor een goed evenwicht in het aanbod van de diverse uiteenzettingen. Tevens hechten we veel belang aan het pluralisme van de sprekers, ze komen uit alle geledingen, zowel huisartsen als specialisten, en alle zuilen zijn evenredig vertegenwoordigd.

Dit jaar hebben we als onderwerp gekozen "Farmacologie, dokter waarom slikken wij ?" Een zeer actueel probleem dat heel belangrijk is voor de patiënt, die toch centraal staat in onze geneeskundige verzorging. Huisarts Luc Hanegreefs en professor nefroloog Gert Verpooten zullen uitgebreid de farmacologie van aan de oorsprong tot bij de patiënt toelichten tijdens de verschillende sessies. We willen hier toch al in naam van het bestuur onze dank betuigen aan de immense inzet van de twee voornoemde collega's, en tevens de secretaris van collega Verpooten de heer Erik Snelders en de secretaresses van KARVA Rita Van Hoof en Els Buys bedanken voor de uitstekende samenwerking.

De reputatie van de Geneeskundige Dagen wordt aldus reeds 67 jaar in ere gehouden, met de jaarlijkse bijeenkomst van artsen en paramedici niet alleen op wetenschappelijk maar ook op sociaal vlak: ontmoetingen met collega's, apothekers en paramedici en ontmoetingen met vertegenwoordigers van farmaceutische bedrijven, die voor ons toch zeer belangrijk blijven.

Namens Karva wens ik u allen een leerrijk en aangenaam congres toe.

Dr. Bart De Bruyker, Voorzitter KARVA

VOORWOORD VOORZITTER GDA 2012

Zeven jaar geleden organiseerde de huidige KARVA voorzitter de Geneeskundige Dagen met Farmacologie als centrale thema. We menen dat de tijd nu al rijp is om hetzelfde onderwerp terug te behandelen. Niet dat er de laatste jaren zoveel nieuwe spectaculaire middelen voor de dagdagelijkse praktijk bijgekomen zijn. Wel hebben aandoeningen soms een totaal andere farmacotherapeutische benadering gekregen. Behandelingsrichtlijnen worden steeds belangrijker. Ook is er nu beduidend meer aandacht voor (ongewenste) bijwerkingen en geneesmiddeleninteracties. Met het huidige arsenaal geneesmiddelen blijven er dankzij alerte observaties en ernstige studies voortdurend nieuwe gegevens bijkomen.

Farmacologie is een onderwerp dat de aandacht verdient van het gehele medische korps. Elke arts, apotheker of paramedicus wordt dagelijks geconfronteerd met de effecten van farmacotherapeutische behandelingen. Ook ethische en economische aspecten zijn op zich al belangrijk genoeg om een congres te verantwoorden.

We starten traditiegetrouw op donderdagavond met een Academische Zitting waarop alle deelnemers én hun partner van harte welkom zijn. We bekijken de levensloop van een geneesmiddel van wieg tot graf en sluiten de eerste avond af met een receptie waar in een ontspannen sfeer contacten kunnen worden gelegd of hernieuwd.

Het goede voorbeeld volgend van de organisatoren van de vorige editie wordt op vrijdag een volledige dag huisartsensymposium georganiseerd. Het openhouden van een huisartsenwachtpost op dat moment kan dan ook op onze bijzondere erkentelijkheid rekenen. Voor jonge collegae wordt baby opvang voorzien.

Zaterdagmorgen kiezen we voor een plenaire zitting 'Cijfers en Richtlijnen' onder de vlag 'ethiek en economie'.

Daarnaast organiseren verschillende wetenschappelijke verenigingen traditiegetrouw interessante symposia zowel op donderdag, vrijdag als zaterdag. Wij zijn heel blij met de hernieuwde belangstelling van verschillende paramedici waaronder kinesisten en apothekers. Het engagement van de geneeskundestudenten staat dan weer garant voor een stevige toekomst.

Twee groepen collegae zorgen voor culturele omkadering van deze 3 daagse. Zaterdagavond sluiten we af met een happening in La Riva met onder meer de bekendmaking van de winnaar van de vrijdag Quiz mét niet te versmaden prijsuitreiking.

Vroegere voorzitters waarschuwden mij voor 'crisismomenten' die tijdens de voorbereiding van dit belangrijk congres onvermijdelijk zouden opduiken. Ik kan me geen dergelijk 'crisismoment' herinneren. Integendeel, de voorbereiding was steeds zeer aangenaam en voor mij bijzonder leerrijk. Ik mocht rekenen op het onvoorwaardelijk enthousiasme en de expertise van co-voorzitter prof. Gert Verpooten en de schitterende ondersteuning door de secretariaten onder leiding van Rita Van Hoof en Erik Snelders.

Ik wens alle deelnemers een interessant en aangenaam congres: lees daarom rustig dit programmaboekje door en stel uw eigen wetenschappelijk 'à la carte' menu samen.

Dr. Luc Hanegreefs, voorzitter GDA 2012

ACADEMISCHE ZITTING

20u00 – 21u45

AULA FERNAND NÉDÉE

GENEESMIDDEL: VAN WIEG TOT GRAF / FROM CRADDLÉ TO GRAVE

VERWELKOMING EN INLEIDING

Dr. Bart De Bruyker, Voorzitter KARVA
Prof. dr. Paul Van De Heyning, Decaan Faculteit Geneeskunde en
Gezondheidswetenschappen UA
Dr. Luc Hanegreefs, prof. dr. Gert Verpooten, Voorzitters GDA 2012

HET PRILLE BEGIN, VAN DE ONTDEKKING VAN EEN TARGET TOT DE EERSTE TOEDIENING AAN DE MENS

Dr. Guy Van Lommen (Galapagos)

KLINISCHE ONTWIKKELING VAN GENEESMIDDELEN

Prof. dr. Luc Van Bortel (Universiteit Gent)

BILLIJKE VERDELING VAN MIDDELEN VOOR GENEESMIDDELEN BINNEN EEN BEPERKT BUDGET

Prof. dr. Marc Van De Casteele (RIZIV en Katholieke Universiteit Leuven)

GENEESMIDDELEN IN RIOOL- EN OPPERVLAKEWATER: NIEUW VISVOER OF MERKER VAN VERBRUIK ?

Prof. dr. Philippe Jorens (Universiteit Antwerpen)

VOORSTELLING GENEESKUNDIGE DAGEN 2013 "SPOED"

Dr. Jan Stroobants, Voorzitter GDA 2013

RECEPTIE EN OPENING KUNSTTENTOONSTELLING

KUNST IN DE RAND – Dr. Marc Vanderveken

**DE ART RESEARCHES SCIENCE TENTOONSTELLING PHARMACOPOEIA –
The art of popping pills** – Dr. Ann Van De Velde

Info en Registratie via secretariaat KARVA (registratiecode 01)

DONDERDAG 13 SEPTEMBER 2012

VOORPROGRAMMA ANESTHESISTEN

18u00 – 20u00

UZA, Auditorium Kinsbergen

Welkom en onthaal: 18.00u

Start programma: 18.30u

PROGRAMMA

THEMA: DOKTERS WAAROM SPIJTEN WIJ ? TE WEINIG OF TE VEEL ?

Moderatoren: Luc Sermeus (UZA), Dirk Himpe (ZNA)

Are we not generous enough with muscle relaxation and antagonisation ?

Philippe Dubois (UCL, Mont Godinne)

Postoperative analgesia: still undertreated for certain types of surgery ?

Patricia Lavand'homme (UCL, St Luc, Brussels)

Te veel epidurales voor vaginale partus? Is remifentanyl het alternatief ?

Marcel Vercauteren (UZA, Edegem)

Opiaat gebruik bij chronische niet-maligne pijn: less is more?

Casus: Guy Hans (UZA, Edegem)

Nabeschuiving: Roel Mestrum (ZOL, Genk)

Accreditering is aangevraagd

Registratie is vrij en niet verplicht

VRIJDAG 14 SEPTEMBER 2012

HUISARTSENSYMPOSIUM - VOORMIDDAG

09u00 – 12u30

GEBOUW Q PROMOTIEZAAL

ORGANISATIE: KONINKLIJKE ARTSENVERENIGING VAN ANTWERPEN (KARVA)

DOELGROEP: HUISARTSEN, HAIO'S, APOTHEKERS, STUDENTEN

Rode draad: Richtlijnen

SYMPOSIUM 1: VROUWEN EN KINDEREN EERST

Moderator: Koen Maus

- 09u00 **Inleiding**
Luc Hanegreefs
- 09u10 **Substitutie therapie**
Guy Buytaert, KLINA
- 09u30 **Moderne anticonceptie**
Kristof Kinget, KLINA
- 09u50 **Zwangerschap en medicatie**
Patricia Cryns, KLINA
- 10u10 **Koffiepauze**

Moderator: Johan Wens

- 10u40 **Wheezing, voorzetkamer**
Tijl Jonckheer, GZA
- 11u00 **Wat met methylfenidaat ?**
Hanne Delbroek, GZA
- 11u20 **Pijnstilling, koorts bij kinderen**
Guy Hans / Marek Wojciechowski, UZ Antwerpen
- 11u50 **Goed afgekruid**
Gert Laekeman, KU Leuven
- 12u20 **Voorstelling Quiz**
Luc Hanegreefs
- 12u30 **Middagpauze**

Accreditering aangevraagd

Info en Registratie via secretariaat KARVA (registratiecode 02)

VRIJDAG 14 SEPTEMBER 2012

HUISARTSENSYMPOSIUM – NAMIDDAG

14u00 – 18u00

PROMOTIEZAAL

ORGANISATIE: KONINKLIJKE ARTSENVERENIGING VAN ANTWERPEN (KARVA)

DOELGROEP: HUISARTSEN, HAO'S, APOTHEKERS EN STUDENTEN

Rode draad: Richtlijnen

SYMPOSIUM 2: OUD ANTWERPEN / ANTWERP BASTARDS

- 14u00 **Inleiding / moderator**
Luc Hanegreefs
- 14u10 **Infecties en antibioticaresistentie in het woonzorgcentrum:
belang van een rationeel antibioticabeleid**
Bea Jans, Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid
- 14u35 **Formularium, rationeel geneesmiddelengebruik**
Joachim Vandenhoven, Farmaka
- 15u00 **Laatste levensmaanden, pijnbestrijding**
Koen Herweyers, PHA
- 15u25 **Psychofarmaca**
Annick D'Hooghe, ZNA
- 15u50 **Koffiepauze**
- 16u20 **Consensusrichtlijnen COPD vs astma**
Gert Verpooten, RIZIV
- 17u00 **Bespreking en resultaten Quiz**
Wil Rooyackers, Luc Hanegreefs, Ivan Leunckens, Gert Verpooten
- 18u00 **Einde**

Accreditering aangevraagd

Info en Registratie via secretariaat KARVA (registratiecode 03)

VRIJDAG 14 SEPTEMBER 2012

8STE SYMPOSIUM VOOR SCHOONHEIDSSPECIALISTEN

14u00 – 16u00

AULA FERNAND NÉDÉE

ORGANISATIE: KARVA Koninklijke Artsenvereniging van Antwerpen
BESKO Beroepsvereniging voor Schoonheidsspecialisten
SIVO Stedelijk Instituut voor Volwassenonderwijs
IDG Instituut Denise Grésiac

COÖRDINATIE: SLC Skin & Laser Clinic Antwerpen
Serge Coopman – Sandra Swimberghe

PROGRAMMA

14u00 – 14u30 **Registratie en welkomstwoord**
Serge Coopman

14u30 – 15u00 **Contactallergie: nieuwe inzichten**
Sandra Swimberghe

15u00 – 15u30 **De behandeling van littekens**
Johan Snauwaert

15u00 – 15u30 **The good, the bad and the ugly**
Ann Schoofs

16u00 **Receptie**

INFO EN REGISTRATIE

KARVA
Louizastraat 8 – 2000 Antwerpen
T 03/233 37 00 – F 03/233 67 07
karva@skynet.be

Instituut Denise Grésiac
Koninklijkelaan 9 - 2600 Berchem
T 03/230 03 84 – F 03/230 64 94
info@denisegresiac.be

BESKO
Belpairestraat 6 - 2600 Berchem
T 03/280 80 70 – F 03/281 33 96
info@besko.be

SIVO
Grote Steenweg 226 - 2600 Berchem
T 03/286 82 82 – F 03/286 82 92
info@scvo-sivo.be

Deelname 25 € gewone inschrijving
20 € leden BESKO
15 € studenten Denise Grésiac en SIVO

SYMPOSIUM ERGOTHERAPEUTEN

9u30 – 16u00

R1 (BLOK R)

ORGANISATIE: Werkgroep Ergotherapeuten / Geneeskundige Dagen Antwerpen

“Cognitive Rehabilitation Workshop for Professionals” door Kit Malia

PROGRAMMA Day 1 vrijdag 14 september 2012

09u30 *Onthaal*

09u50 Inleiding

Turid Deisz, docent Ergotherapie opleiding, KHK, Geel

10u00 Introduction

10u10 How does the brain work ?

11u00 *Pauze*

11u30 Principles of CRT

12u10 A model of attention

12u30 *Broodjesmaaltijd*

13u30 The 4 approaches to CRT

14u30 *Pauze*

15u00 A model Of Visual Processing

15u20 What is it like to have a brain injury ?

16u00 *Afronding dag 1*

PROGRAMMA Day 2 zaterdag 15 september 2012

10u00 What did you learn on day 1 ?

10u15 How to assess cognitive functions ?

11u00 *Pauze*

11u30 A model of information processing

12u00 A model of memory

12u30 *Broodjesmaaltijd*

13u30 A model of executive functions

14u00 How to treat cognitive problems tea ?

14u30 *Pauze*

15u00 Reflective practice

15u30 Questions

16u00 *Afronding en stempelen van de attesten*

Inschrijving kan enkel via de website: www.ergotherapie.be

Leden VE: 140 € - Niet leden: 160 € - Studenten: 120 €

Inbegrepen: syllabus, broodjeslunch en dranken. De plaatsen in de workshops zijn beperkt. De datum van betaling geldt als inschrijvingsdatum.

Uiterste inschrijvingsdatum: 5 september 2012

Wegbeschrijving: www.ua.ac.be

Informatie: www.ergotherapie.be vormingen/bijtschelingen VE

Of met bijkomende vragen kunt U terecht op ve-gda@live.be

VRIJDAG 14 SEPTEMBER 2012

SYMPOSIUM VLAAMSE VERENIGING VAN ARTSEN WERKZAAM IN DE GEHANDICAPTENZORG

9u30 – 11u45

R008 (BLOK R)

ORGANISATIE: Vlaamse Vereniging van Artsen werkzaam in de gehandicaptenzorg (VVAG)

PROGRAMMA

- 09u30 **Algemene vergadering** (huishoudelijke aangelegenheden)
- 09u45 **Recente ontwikkelingen in de behandeling van neurometabole ziekten**
voordracht door prof. dr. Linda de Meirleir, kinderneurologie UZ Brussel
- 11u15 **Discussie en vragen**
- 11u45 **Einde**

Info en registratie:

Miranda Clijmans
secretariaat VVAG
p.a. Vosselaarseweg 1
2275 Gierle (Lille)
tel. 014/60 12 07
fax. 014/61 71 71
e-mail: miranda.clijmans@hetgielsbos.be

**SATELLIETSYMPOSIUM:
'MULTIDISCIPLINAIRE ZORG BIJ MULTIPLE SCLEROSE'**

13u30 – 17u00

R019 (BLOK R)

ORGANISATIE: MS netwerk Antwerpen (UZA - De Mick - AZ Klina)
MODERATOREN: Barbara Willekens, Chantal de Barsy, Karine Geens
DOELGROEP: huisartsen, neurologen, kinesisten, neuroverpleegkundigen

PROGRAMMA

- 13u00 **Ontvangst**
- 13u05-13u50 **Voorstelling MS netwerk Antwerpen**
Barbara Willekens, UZA, De Mick
- 13u50-14u15 **Ziekte remmende behandelingen bij MS**
Karine Geens, AZ Klina
- 14u15-14u40 **Symptomatische behandelingen bij MS**
Chantal De Barsy, De Mick
- 14u40-15u00 **Vaccinaties bij MS**
Barbara Willekens, UZA, De Mick
- 15u00-15u30 **Pauze**
- 15u30-15u55 **Rol van de MS verpleegkundige**
Marleen Breuls, UZA, De Mick, AZ Klina
- 15u55-16u30 **Evidence based behandeling van vermoeidheid
en training bij MS: paramedische aanpak**
Greet Adriaenssens, De Mick
- 16u30-16u50 **Coping bij MS**
Klaartje Declair, De Mick
- 16u50 **Samenvatting-take home messages**
Chantal De Barsy, De Mick

Met medewerking van Novartis en Teva

Inschrijven kan voor ofwel de hele namiddag, ofwel het deel vóór of het deel na de pauze

Accreditering aangevraagd via UZA, Barbara Willekens, Ethiek & Economie
Info en Registratie via secretariaat KARVA (registratiecode 04)

HET CHIRURGISCH GEVAL

15u30 – 19u00

S1 (BLOK S)

WETENSCHAPPELIJKE ONTMOETING ASSISTENTEN EN CHIRURGEN

PROGRAMMA

Deel 1 - casuïstiek: 15u30 – 17u30

- 1. Fork-lift**
V. Dhooqhe, M. Vandenberghen, T. De Backer, P. Mertens, P. Willemsen (ZNA Middelheim, Antwerpen)
- 2. Rood en Wit, de strafste R. Antwerp FC-fan ?**
A. Stockman (Onze-Lieve-Vrouw Ziekenhuis Aalst)
- 3. Conservatief is niet altijd de beste oplossing**
T. Charles, A. Wolthuis (Universitair Ziekenhuis Leuven, Gasthuisberg)
- 4. Portal cavernoma en levermassa**
J. Van de Sande, S. Landen (Europaziekenhuizen, Brussel)
- 5. Op zoek naar de naald in de hooiberg**
M. Van Lieshout, A. van Lander, D. De Looze, P. van Langenhove, F. Berrevoet (Universitair Ziekenhuis Gent)
- 6. De Vrijdagnamiddag patiënt**
E. Yoshihara, M. Krick, Y. Van Molhem (Onze-Lieve-Vrouw Ziekenhuis, Aalst)
- 7. Tumor-terreur**
V. Hartman, S. Vercauteren, T. De Backer, Y. Pirenne (ZNA Middelheim, Antwerpen)
- 8. Wondlosiëring en steroïden**
I. Vrints, G. Fabre (Universitair Ziekenhuis Leuven, Gasthuisberg)
- 9. From caries with love**
K. Van den Heede (Onze-Lieve-Vrouw Ziekenhuis, Aalst)
- 10. Endoprothese: van thoracoscopie tot nefrectomie na een onschuldige verhuus**
C. Toelen, P. Lauwers, B. Thomas*, J. Hendriks, G. Roeyen, M. Van Betsbrugge*, P. Van Schil (Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Medisch Instituut Sint Augustinus*)

Pauze 17h30-18h00

Deel 2 - State of the art lecture: 18u00 – 19u00

De chirurgische patiënt: hoe draagt de klinische apotheker zijn steentje bij ?
E. Haegeman, S. Deryckere, A. Somers, H. Robays (Apotheek, Universitair Ziekenhuis Gent)

Prijsuitreiking Beste Presentatie en Receptie

Info en registratie: Paul Willemsen ☎ 03.280.38.31 E-mail: Paul.Willemsen@zna.be

PLENAIRE OCHTENDSESSIE: "CIJFERS & RICHTLIJNEN"

9u00 – 12u10

PROMOTIEZAAL

ORGANISATIE: KONINKLIJKE ARTSENVERENIGING VAN ANTWERPEN (KARVA)

DOELGROEP: HUISARTSEN, ARTSSPECIALISTEN, HAIO'S, ASO'S, APOTHEKERS, STUDENTEN

Moderator: Bart De Bruyker

- 09u0 **Inleiding**
Luc Hanegreefs
- 09u10 **Criteria om kwaliteit van medicatie te meten**
Robert Vander Stichele, Universiteit Gent
- 09u40 **Betrokkenheid van verpleegkundigen bij medicatiebeleid**
Tinne Dilles, Universiteit Antwerpen
- 10u10 **Koffiepauze**
- 10u40 **The James Lind Alliance: involving patients in setting priorities for research**
Katherine Cowan, Editor James Lind Alliance Guidebook
- 11u10 **Cijfers geneesmiddelenverbruik**
Gert Verpooten, Luc Hanegreefs
- 11u40 **Belang en doel van de consensusconferenties**
Gert Verpooten , RIZIV
- 12u10 **Einde**

Accreditering aangevraagd Ethiek & Economie

Info en Registratie via secretariaat KARVA (registratiecode 05)

SYMPOSIUM VLAAMSE VERENIGING VOOR GASTRO-ENTEROLOGIE

9u00 – 13u00

S1 (Blok S)

'HET SPECIALE GEVAL'

Moderatoren: Francque S., Simoens M.

PROGRAMMA

09u00 - 09u05 **Verwelkoming**

09u05 – 09u45 **State-of-the-Art**

Vitamine D in chronic liver disease: sense or nonsense ?
E. Trépo (ULB Erasme)

09u45 - 10u30 **Case report**

1. Tot wat anorexia nervosa leiden kan. H. Ooms, N. Struyf, P. Goetstouwers (AZ Klina)
2. A case of self-limiting upper abdominal pain. C. Snauwaert, M. Cabooter, V. De Wilde, P. Laukens, K. Vandemoortele, L. Vandeputte, H. Orient (AZ Sint-Jan Brugge-Oostende)
3. Plotse pancytopenie na transplantatie. W. Kwanten, S. Francque, D. Ysebaert, Z. Berneman, V. Van Marck, P. Michielsens (UZA)

10u30 - 11u00 **Pauze**

11u00 - 11u30 **Case Report**

4. Tweede keer, goede keer. D. Sprengers, M. Huyghe, C. Schuermans (GZA Sint-Augustinus)
5. Een jeukende rash. Over een zeldzame ziektecombinatie met beperkte symptomatologie. S. Vandervelden, S. Bourgeois (ZNA Stuivenberg)

11u30 - 13u00 **Case Interactive**

1. Ascites: soms toch een zebra ? A. Van Hootehem, F. Janssens, S. Heye, W. Laleman, D. Cassiman, C. Verslype, S. Van der Merwe, W. Van Steenberghe, F. Nevens (UZ Leuven)
2. Cholestasis and diabetes: always blame it on glycaemia ? P. Roelandt, A. Antoniou, L. Libbrecht, W. Van Steenberghe, W. Laleman, C. Verslype, S. Van der Merwe, F. Nevens, R. De Vos, E. Fischer, M. Pontoglio, F. Lemaigre, D. Cassiman (UZ Leuven)
3. Iatrogene obstructieve cholangitis. T. Moreels, T. Chapelle, B. Op de Beeck, L. Verbist, P. Michielsens (UZA en ZNA Jan Palfijn)
4. Progressieve cholestase op intensieve zorgen: een zeldzame indicatie voor levertransplantatie. K. Verraes, S. Van der Merwe, J. Wauters, W. Laleman, D. Monbaliu, R. Aerts, D. Cassiman, C. Verslype, W. Van Steenberghe, J. Pirenne, F. Nevens (UZ Leuven)

Accreditering aangevraagd

Info: Sven Francque, UZ Antwerpen - sven.franque@uza.be

SYMPOSIUM KINESISTEN

09u00 – 12u00

R008 (BLOK R)

DOELGROEP: KINESISTEN

FARMACOLOGISCHE FAQ'S VOOR KINESITHERAPEUTEN

PROGRAMMA

1. Hoe werken de verschillende pijnstillers ?
2. Wat zijn de verschillende nevenwerkingen van pijnstillers ?
3. Hoe moeten wij wetenschappelijke studies over behandelingen kritisch interpreteren ?
4. Bij welke aandoeningen is het bewezen dat ontstekingsremmers (NSAID) nuttig zijn ?
5. Bij welke patiënten zijn NSAID's sterk af te raden? En wat zijn dan de alternatieven ?
6. Zijn patiënten gebaat met glucosamine, chondroïtinesulfaat, hyaluronzuur of kraakbeencellen ?
7. Bloedverdunners en kinesitherapeutische technieken: een verantwoorde combinatie?

Gratis deelname, maar inschrijving verplicht via www.axxon.be !

Accreditering voor kinesitherapeuten aangevraagd.

Prof. dr. Gert Verpooten
Co-titularis Evidence Based Medicine
Universiteit Antwerpen

Dr. Rachel Hellemans
Lesgever Evidence Based Medicine
Universitair Ziekenhuis Antwerpen

Dr. Peter Leysen
Huisarts te Wilrijk
Onderzoeker Universiteit Antwerpen
Richtlijnontwikkeling Domus Medica

Accreditering aangevraagd

Info en Registratie via secretariaat KARVA (registratiecode 06)

ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012

SYMPOSIUM

13u00 – 14u30

RO19 (BLOK R)

DOELGROEP: HUISARTSEN

MEDICATIE GEBRUIKT BIJ PATIËNTEN OPGENOMEN IN HET ZORGTRAJECT CHRONISCHE NIERINSUFFICIËNTIE

PROGRAMMA

Moderator: Gert Verpooten

- Erytropoëetine (Eric Gheuens, ZNA)
- Fosfaatbinders (Johan Scharpé, GZA)
- IJzer (Gert Verpooten, UZA)

Met medewerking van de firma's: Fresenius en Amgen

Accreditering aangevraagd

Info: Via secretariaat KARVA (registratiecode 07)

ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012

SYMPOSIUM ANTWERPSE EVALUATOREN VAN MENSELIJKE SCHADE

09u30 – 12u00

R 101 (BLOK R)

ORGANISATIE: Antwerpse Evaluatoren van Menselijke schade
Voorzitter: prof. Jean-Pierre Tricot
Vriendenkring der Antwerpse Orthopeden
Voorzitter: dr. Marc Hendrickx

MODERATOR: dr. Christel Demeyere (Anevalu)

GEVOLGEN VAN DE VOORUITGANG

PROGRAMMA

Nieuwe orthopedische technieken: kraakbeen- en botssubstituenten

Dr. Lieven Dossche (UZA)

Nieuwe antiepileptica/ Epilepsie en ongevalsrisico

Dr. Rishi Sheorajpanday (ZNA-Middelheim)

Medicatie en rijvaardigheid

Apoth. dr. Kristof Mauden (UA)

(Nieuwe) medicatie: toch niet zo onschuldig?

Dr. Francis Somville (Anevalu)

Accreditering aangevraagd Rubriek Economie en Ethiek

Info: Via secretariaat KARVA (registratiecode 08)

ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012

SYMPOSIUM TANDARTSEN

9u30 – 12u30

R2 (BLOK R)

ORGANISATIE: KTCA

MODERATOREN: Erik Van Grieken – Lau Van Mol

PROGRAMMA

08u30 **Ontvangst en registratie**

09u00 **Geneesmiddeleninteracties in de tandheelkunde**
Apotheker Veerle Grootaert

10u30 **Pauze**

11u00 **Gerodontologie: restauratieve behandelplanning in de tandheelkunde**
Prof. drs. Joke Duyck (KUL)

12u30 **Einde**

Info: Tandarts van Mol ☎ 03 485 62 73 Tandarts Van Grieken ☎ 03 325 14 32
Tandartsen schrijven elektronisch in via VVT website

ANTWERP MEDICAL STUDENTS' CONGRESS

ORGANISATIE: European Medical Student Association (EMSA-Europe) – www.emsa.be

EMSA-Antwerp v.z.w. is de Antwerpse afdeling van de European Medical Students' Association (EMSA- Europe). Dit is een internationale vereniging die het contact tussen geneeskundestudenten uit verschillende landen bevordert. De bedoeling van het EMSA-team is door het organiseren van verschillende evenementen een verrijking van de medische opleiding te verkrijgen. Ook staat EMSA in voor het uitwisselen van sociale, culturele en ethische aspecten van de geneeskunde.

De jaarlijkse activiteiten georganiseerd door EMSA-Antwerpen zijn zeer uiteenlopend. Veel van deze activiteiten worden georganiseerd op lokaal vlak. Zo zijn er elk jaar voor leerlingen uit het secundair onderwijs de workshops ter voorbereiding van het ingangsexamen. Eind maart van dit jaar ging het jaarlijkse 'Teddy Bear Hospital' door waarbij de allerkleinsten hun knuffel laten verzorgen door studentendokters in het UZA. Om de kennis van de geneeskundestudenten te verruimen, organiseert EMSA tijdens het academiëjaar tal van lezingen en symposia. Verder verzorgt EMSA elk jaar benefietacties ten voordele van een goed doel, dit jaar was dit het Belgisch Centrum voor Geleidehonden. Op nationaal vlak is EMSA-Antwerpen ook vertegenwoordigd in BeMSA, de Belgian Medical Students' Association. Tot slot organiseren de EMSA-studenten ook enkele internationale activiteiten. In het begin van de zomervakantie verzorgt EMSA de sociale activiteiten van de jaarlijkse internationale Summer School rond vaccinologie van het Centrum voor de Evaluatie van Vaccinaties. EMSA-Antwerpen is daarnaast ook een officiële partner in het Med-MOTION project, een Europees project dat de mobiliteit van studenten, administratief en academisch personeel in de medische sector wil verbeteren.

Tot slot vindt elk jaar in september het Antwerp Medical Students' Congress (AMSC) plaats. Dit congres wordt al voor de 6de keer op rij georganiseerd in samenwerking met de Geneeskundige Dagen van Antwerpen. Geneeskundestudenten uit heel Europa en daarbuiten krijgen de kans om hun onderzoek met elkaar te delen. Dit doen ze aan de hand van een posterpresentatie die een weerspiegeling is van hun onderzoek. Naast de posterpresentaties worden er ook lezingen georganiseerd en wordt er voor de studenten een sociaal programma aangeboden. Iedereen is welkom op onze lezingen. Op donderdagnamiddag om 15.00u geeft prof. dr. Ph. Jorens (diensthoofd van de afdeling intensieve zorgen in het UZA, professor Universiteit Antwerpen) de lezing 'The story of Adam and Eve' waar gekende drugs worden aangevuld met de meest recente gegevens. Op vrijdagnamiddag om 14.00u vindt er een lezing plaats van een internationale gastspreker, prof. dr. Zul Mirza.

De posters van de studenten zullen te bezichtigen zijn in de hal van gebouw S.

U bent steeds welkom!

www.amscc.be – www.emsa.be

CRATAEGUS: SYMPOSIUM COÖRDINERENDE EN RAADGEVENDE ARTSEN VAN WOONZORGCENTRA (CRA)

14u00 – 17u00

R4 (BLOK R)

ORGANISATIE: CRAtaegus

MODERATOR: Ivan Leunckens, huisarts, CRA

(Bel)RAI in de residentiële ouderenzorg, vloek of zegen ?

De Belrai, het gonst van geruchten. Voor de één het instrument bij uitstek, voor de ander een zware procedure die alleen administratieve overlast geeft. De woonzorgcentra en allen die erbij betrokken zijn, wachten na jaren onderzoek benieuwd af wat er nu van zal worden. Wordt de Belrai nu al dan niet ingevoerd ? En wat kunnen we er dan echt mee ?

Op deze vragen willen we een antwoord geven. Alles wat u als CRA tot nu toe wilde weten over de RAI.

PROGRAMMA

14u00-14u15 **Inleiding**

14u15-15u00 **Welke klinische meerwaarde heeft de RAI?**
Jan De Lepeleire

15u00-15u45 **Wetenschap en klinisch werk: een RCT ervaring met de RAI in Nederland**
Marijke Boorsma

15u45-16u30 **De Belrai: het Belgisch implementatieproject**
Liza Van Eenoo en Anja De Clercq

16u30-17u00 **Discussie en afsluiting**

Accreditering aangevraagd

Info: Via secretariaat KARVA (registratiecode 09)

ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012

**SYMPOSIUM APOTHEKERS:
SAMEN AAN DE SLAG IN DIABETESZORG**

14u00 – 16u00

R3 (Blok R)

ORGANISATIE: KONINKLIJKE APOTHEKERSVERENIGING VAN ANTWERPEN (KAVA)
DOELGROEP: HUISARTSEN EN APOTHEKERS

1. Zorgzaam (be)handelen bij diabetes (30')

Ann Verhaegen (endocrinoloog, UZA)

2. Voorzorgen bij geneesmiddelentherapie (30')

Inge Sluyts (ziekenhuisapotheker, GZA)

3. Wat is een correct voorschrift binnen het zorgtraject diabetes (20')

Apothekerskring Mortsel (officina apothekers aan het woord)

4. Medicatieoverdracht tussen ziekenhuis en thuissituatie

Peter Dieleman (huisarts en verbonden aan vakgroep huisartsgeneeskunde van Universiteit Antwerpen)

Het volledige programma vindt u op www.kava.be/gda.

U schrijft zich vooraf in voor één of meerdere symposia
Leden: 20 € - Niet leden: 30 € per sessie

Info en registratie: www.kava.be/gda

ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012

SYMPOSIUM MEDISCHE ETHIEK

13u00 – 16u00

R101 (BLOK R)

ORGANISATIE: Vereniging voor Medische Ethiek (VME)
MODERATOR: P. Cras (UZ Antwerpen)

RELATIE TUSSEN ARTSEN EN DE FARMACEUTISCHE INDUSTRIE

PROGRAMMA

Inleiding en de rol van het ethisch comité
P. Cras, Universiteit Antwerpen

Standpunt van de regulerende overheid
N.

Standpunt van de farmaceutische industrie
E. Collin, Novartis Pharma

De arts-onderzoeker
B. Pickut, Universiteit Antwerpen

Discussie

Accreditering aangevraagd

Info: Via secretariaat KARVA (registratiecode 10)

ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012

**SYMPOSIUM PEDIATRIE:
Dokter, waarom slikken onze kinderen medicamenten ?**

14u00 – 16u00

PROMOTIEZAAL

MODERATOREN: Armando Barillari, AZ Maria Middelaes, Gent
Margo Hagendorens, UZ Antwerpen

PROGRAMMA

- 14u00 **Openingswoord**
José Ramet, Diensthoofd Pediatrie UZ Antwerpen
- 14u05 **De rol van de pediater in de Europese regelgeving m.b.t. geneesmiddelen**
Koen Norga, UZ Antwerpen
- 14u25 **Medicatie bij metabole ziekten, niet meer beperkt tot vitaminen**
François Eyskens, UZ Antwerpen
- 14u45 **Medicatie voor de pasgeborene**
Karel Allegaert, KU Leuven
- 15u05 **Ethische benadering bij het voorschrijven van medicatie voor kinderen**
Dirk Matthys, UZ Gent
- 15u25 **Chronisch medicatiegebruik bij kinderen met astma en mucoviscidose**
Elke De Wachter, UZ Brussel
- 15u45 **Slotwoord**
Hilde Van Hauthem, Voorzitter VVK
- 16u00 **Einde**

Accreditering aangevraagd

Info en registratie: Events.belgium@danone.com

ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012

SYMPOSIUM CARDIOLOGIE

16u15 – 17u45

R2 (BLOK R)

ORGANISATIE: Daiichi-Sankyo

MODERATOREN: Christiaan Vrints, UZ Antwerpen
Ronald Daelemans, ZNA Nierkliniek

PROGRAMMA

Hypertensiebehandeling bij de metabool belaste patiënt

Ann Verhaegen, ZNA Palfijn

Optimalisatie van de controle van de bloeddruk: SHARE & CHEP

Hilde Heuten, UZ Antwerpen

Hypertensie en de arteria renalis

Manu Henckes, GZA St. Augustinus

Accreditering aangevraagd

Info en registratie:

Frederik Wouters (frederik.wouters@daiichi-sankyo.be - 0478/24.05.10)

Via secretariaat KARVA (registratiecode 11)

Zaterdag 15 september 2012

La Riva

Londenstraat 52, 2000 Antwerpen

*Walking dinner
vanaf 19.30u*

*U kan intekenen voor deze activiteit
via het Geneesherenhuis*

Mw. Rita Van Hoof

Tel. 03 233 37 00 - Fax 03 233 67 07

Email karva@skynet.be - www.karva.be

registratiecode 12

het aantal plaatsen is beperkt

Betalparking vlakbij aan de Godefriduskaai

DONDERDAG 13 SEPTEMBER 2012 V2 (GEBOUW Q) VANAF 20U00
VRIJDAG 14 SEPTEMBER 2012 V2 (GEBOUW Q) 09U00 – 18U00
ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012 V2 (GEBOUW Q) 09U00 – 15U00

3th Medical Art Meeting and Exhibition, Antwerp Medical Days 2012

PHARMACOPOEIA the art of popping pills

Organisatie: ART RESEARCHES SCIENCE – BIOMAB – EMSA

MODERATORS: Pascale Pollier-Green, biomedisch kunstenaar en voorzitter BIOMAB

Ann Van de Velde, hematoloog (UZA/BIOMAB)

Francis Van Glabbeek, orthopedisch chirurg (UZA/BIOMAB)

Deze jaarlijkse tentoonstelling, georganiseerd door het internationale Art Researches Science (ARS) programma, Biological and Medical Art in Belgium (BIOMAB) en de European Medical Students' Association (EMSA), biedt de mogelijkheid tot uitwisseling van ideeën en open discussies tussen wetenschappers, kunstenaars en medische kunstenaars aanwezig op de Geneeskundige Dagen van Antwerpen.

Alle werken zijn te vinden op de BIOMAB website: biomedicalart.blogspot.be

"Uncovering the secrets of the apothecary's ancient book, the Pharmacopoeia and discovering transformative elixirs we never believed could exist."

REGISTRATIE VIA HET GENEESHERENHUIS (KARVA)

Voor sommige symposia geschiedt de registratie via de organiserende verenigingen, waarvan u in dat geval de coördinaten vindt op de betreffende bladzijde. Voor de andere symposia en activiteiten is er een centrale registratie via de KARVA. **Registreren kan via dit formulier of via www.karva.be.**

Voor alle symposia is registratie vereist.

Naam
Adres
Tel/Fax
RIZIV-nr.
E-mail

- **KARVA-leden en HAIO'S** betalen €20,00 per sessie (met een maximum van €60,00)
 - **Niet-leden** betalen €30,00 per sessie (met een maximum van €90,00)
 - **Studenten** gratis
- (prijzen zijn **exclusief** sociocultureel programma)

Ik neem deel aan volgende sessie(s):

DONDERDAG 13 SEPTEMBER 2012

Registratie Code	KARVA-leden/genodigden (gratis)	niet-leden
01 Academische Zitting met aansluitend receptie	☐	☐

tarief: leden KARVA en genodigden gratis, niet leden: 40 euro

VRIJDAG 14 SEPTEMBER 2012

Kinderopvang

- Op vrijdag kunnen 10 tot 15 kinderen (leeftijd: 0-3 jaar) worden opgevangen tussen 8u en 17u30; €4,00 voor een ½ en €7,50 voor een hele dag; graag minstens één week op voorhand inschrijven via speelvogel@uza.be of tel 03 821 3887

Registratie Code	KARVA-leden/HAIO'S	niet-leden
02 Huisartsensymposium - Voormiddag	☐	☐
03 Huisartsensymposium - Namiddag	☐	☐
04 Multidisciplinaire Zorg bij Multiple Sclerose	☐	☐

ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012

05 Plenaire ochtendsessie : cijfers en richtlijnen	☐	☐
06 Symposium kinesisten	☐	☐
07 Medicatie gebruikt bij patiënten opgenomen in het zorgtraject chronische nierinsufficiëntie	☐	☐
08 Symposium Antwerpse evaluatoren van menselijke schade	☐	☐
09 Crataegus	☐	☐

10 Symposium Medische Ethiek

☐☐

11 Symposium Cardiologie

(gratis)

SOCIOCULTUREEL PROGRAMMA - ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012

Registratie Code

KARVA-leden/HAIO'S

niet-leden

12 Walking dinner

☐☐

Aantal personen (1 of 2)

...

...

Tarief: leden KARVA 80 euro, niet-leden 100 euro

TOTAAL BEDRAG €

.....

Het totaal bedrag wordt overgeschreven op rekening nr. **KBC BE90 737-0148593-32** van de Koninklijke Artsenvereniging van Antwerpen, Louizastraat 8, 2000 Antwerpen met vermelding van de bijhorende registratiecodes.

Formulier terug te zenden / faxen vóór 8 september 2012

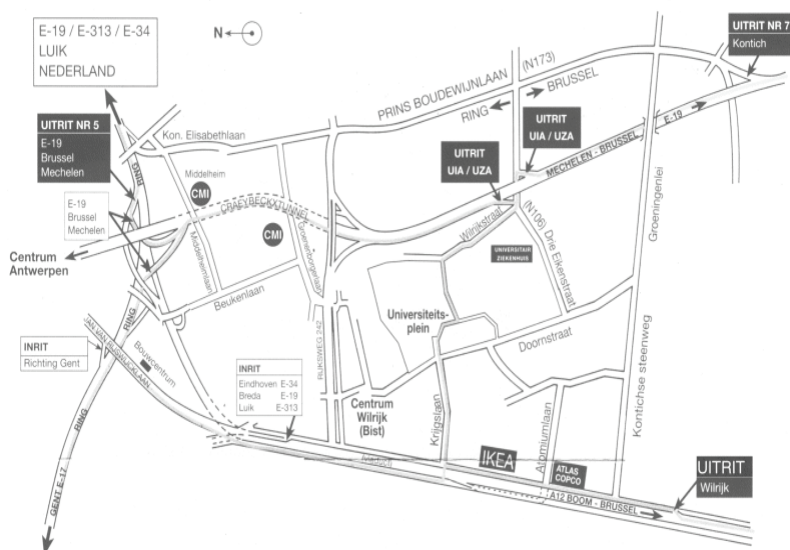
Secretariaat KARVA tel: 03 233 37 00

Louizastraat 8 fax: 03 233 67 07

2000 Antwerpen e-mail: karva@skynet.be

Inschrijving is ook mogelijk via onze website www.karva.be

SITUATIEPLAN UA – CAMPUS DRIE EIKEN

Routebeschrijving, zie: www.ua.ac.be

Uit sympathie

DEELNEMENDE FIRMA'S GDA 2012

Platinum Sponsor

AMGEN - FRESENIUS MEDICAL CARE

ASTRAZENECA - DAIICHI-SANKYO - JANSSEN

CILAG - LEO PHARMA

**

AMONIS - DE VOORZORG - DIERCKX LEYS EFFECTENBANK
PFIZER - ZORGBEDRIJF ANTWERPEN - THERAMEX TEVA
BOEHRINGER INGELHEIM

*

GRÜNENTHAL - KELA PHARMA - MYLAN - NEOCARE - NOVARTIS (MS)
NOVARTIS - NOVELLAS HEALTHCARE - SANOFI PASTEUR MSD
ROCHE DIAGNOSTICS BELGIUM - SERVIER BENELUX - STEROP LABO
TEVA (MS) - THERABEL

Noteer nu reeds

Geneeskundige Dagen van Antwerpen 2013

SPOED

September 2013

